

Oświadczenie woli

mgr Małgorzata Dziwoki

Art. 60 KC

Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).

Oświadczenie woli – każde zachowanie się podmiotu prawa cywilnego dostatecznie wyrażające jego wolę wywołania skutku prawnego w postaci nawiązania, zmiany lub zniesienia stosunku cywilnoprawnego.

Oświadczenie woli należy odróżnić od:

- wypowiedzi typu sprawozdawczego;
- oświadczeń wiedzy;
- oświadczeń uczuć.

Przesłanki, które muszą zajść, aby zaistniało oświadczenie woli:

- ✓ Decyzja wynikająca z zachowania podmiotu musi dotyczyć spraw normowanych przez prawo cywilne;
- ✓ Oświadczenie powinno być na tyle zrozumiałe, aby przynajmniej w drodze wykładni dało się ustalić jego sens;
- ✓ Oświadczenie woli musi zostać złożone na serio;
- ✓ Oświadczenie woli nie może powstać w warunkach przymusu fizycznego.

Konstrukcja oświadczenia woli:

- ✓ Akt woli (wola wewnętrzna);
- ✓ Przejaw woli (wola zewnętrzna).

Sposoby złożenia oświadczenia woli

Zasada swobody formy czynności prawnych wynika z art. 60 KC (ograniczenia wynikają z ustawy lub umowy).

Oświadczenie woli może być **wyraźne** lub **dorozumiane (konkludentne)**.

Oświadczenie dorozumiane - zachowanie nie wyraża wprost zamiaru wywołania określonego skutku prawnego, ale okoliczności jego podjęcia pozwalają taki zamiar temu zachowaniu jednoznacznie przypisać.

Czy za „każde zachowanie się” można uznać milczenie?

Moment złożenia oświadczenia woli

Od chwili złożenia oświadczenia woli składający je jest nim związany i co do zasady nie może go odwołać.

- ✓ Oświadczenia woli wymagające dla swej skuteczności zakomunikowania oznaczonemu adresatowi – **teoria doręczenia**.
Odwołanie możliwe jeśli doszło do adresata jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej;
- ✓ Oświadczenia woli, które dla swej skuteczności nie wymagają zakomunikowania oznaczonemu adresatowi:
  - skierowane do ogółu (*ad incertas personam*) – złożone z chwilą upublicznienia;
  - byt oświadczenia woli nie zależy od jego zakomunikowania jakiemukolwiek adresatowi – złożone z chwilą przejawu woli.
- ✓ Oświadczenia woli, które wymagają złożenia w obecności świadków lub przed odpowiednim organem władzy publicznej.

Wykładnia oświadczeń woli

Ogólne dyrektywy wykładni – art. 65 KC to tzw. **kombinowana metoda wykładni** zmierzająca do uwzględnienia w odpowiednim zakresie zarówno rzeczywistej woli podmiotu składającego oświadczenie woli, jak i wzbudzonego przez to oświadczenie zaufania innych osób.

Wykładnia oświadczeń woli

Wykładnia subiektywna (prymat aktu woli nad przejawem woli) w przypadku gdy:

- zamiar stron co do istoty i treści stosunku był wspólny;
- oświadczenie woli dla swej skuteczności nie wymaga zakomunikowania komukolwiek.

Jest niedopuszczalna w odniesieniu do oświadczeń *ad incertam personam*, oświadczeń woli, do których treści może w przyszłości powoływać się nieokreślony z góry krąg osób (np. pełnomocnictwa, wzorce umowne, statuty osób prawnych, dokumenty przeznaczone do obiegu - weksle, czeki, akcje, obligacje itp.).

Wykładnia oświadczeń woli

Wykładnia obiektywna (prymat przejawu woli nad aktem woli) w przypadku gdy:

- każda ze stron rozumie inaczej sens oświadczenia woli.

Osoba składająca oświadczenie woli powinna zadbać o poprawność jego sformułowania i dlatego ponosi konsekwencje za niestaranne, a przez to nieprecyzyjne jego ukształtowanie.

Znaczenie dla wykładni mają:

- Okoliczności złożenia oświadczeń woli;
- Zasady współżycia społecznego;
- Ustalone zwyczaje;
- Cel czynności prawnej.